

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING FÖR STOCKHOLM

Utgiven av KF/KS kansli

2005:8

Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad

Kommunfullmäktiges beslut den 13 juni 2005

Utl 2005:123

Gäller från den 1 oktober 2005

(Jfr Kfs 2002:11)

1 Generella principer

1.1 Syfte med finanspolicyn

Syftet med denna policy är:

- Att ge mål och riktlinjer för finansverksamheten inom kommunkoncernen, dvs. Stockholms stad (staden), de av Stadshus AB majoritetsägda bolagen (bolagen) och stadens helägda bolag.
- Att ange hur ansvaret för finansverksamheten fördelas för Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen.
- Att klargöra vilka finansiella risker kommunkoncernen skall ta samt hur riskerna skall begränsas.

1.2 Uppdatering av kommunkoncernens finanspolicy

Ekonomidirektören ansvarar för att tillhandahålla underlag för att hålla finanspolicyn löpande uppdaterad.

Kommunkoncernens finanspolicy skall fastställas av Kommunfullmäktige årligen och revideras vid större förändringar av kommunkoncernens förutsättningar.

1.3 Generella principer för finansverksamheten

1.3.1 Syfte med finansverksamheten

Syftet med finansverksamheten inom Kommunkoncernen:

- Att tillgodose kommunkoncernens behov av tillgångsförvaltning och kostnadseffektiv lånefinansiering.
- Utnyttja skalfördelar samt optimera kommunkoncernens finansnetto inom givna risklimiter.
- Att optimera utnyttjandet av kapital och kassaflöden för kommunkoncernen.

1.3.2 Mål med finansverksamheten

Målet med kommunkoncernens gemensamma finansverksamhet är att, givet den risk kommunkoncernen beslutat att ta, tillgodose kommunkoncernens upplåningsbehov till en låg kostnad eller placera tillgångar till en hög avkastning.

Kommunkoncernen eftersträvar en hög stabilitet i resultat efter finansnettot i förhållande till budget för staden och bolagen, vilka aggregeras till kommunkoncernen.

1.3.3 Samordning av finansverksamheten inom Kommunkoncernen

Finansenheten inom Stockholm stad är kommunkoncernens gemensamma finansenhet och arbetar ur ett kommunkoncernperspektiv. All extern lånefinansiering skall göras av finansenheten i stadens namn. Om verksamhetsspecifika förutsättningar möjliggör alternativa finansieringsformer Stockholms stads budget 2006

BILAGA 10:2

skall detta godkännas av kommunstyrelsen eller koncernstyrelsen i samråd med finansenheten. Kommunkoncernens kassaflöden skall samlas i ett centralkontosystem så att kommunkoncernens betalningsströmmar kan kvittas mot varandra.

Finansenheten skall erbjuda bolagen en finansiering med villkor motsvarande de på den externa marknaden.

Staden och bolagen skall bistå finansenheten med uppgifter om finansieringsbehov och likviditetsstatus.

1.3.4 Ansvar för risk och resultat

Staden och bolagen har ansvar för sitt finansnetto inom följande givna ramar.

- Staden och bolagen ansvarar för sin respektive kapitalstruktur, investeringsbeslut och optimering av rörelsekapital.
- Finansenheten ansvarar för att hantera den beslutade ränterisken och därmed räntekostnaden, på kort och lång sikt för kommunkoncernen.

1.4 Riktlinjer beträffande finanspolicier för Stockholms stad, Stockholms Stadshus AB och bolagen

Kommunkoncernens finanspolicy sätter de yttersta ramarna för finansverksamheten i kommunkoncernen, staden och bolagen. En finanspolicy för staden skall finnas och fastställas årligen av Kommunstyrelsen och revideras vid större förändringar av kommunkoncernens förutsättningar. Det skall finnas en finanspolicy för Stockholms Stadshus AB vilken skall fastställas årligen och är överordnad bolagens policier. För varje bolag skall finnas en av varje bolags styrelse beslutad finanspolicy. Finanspolicyn skall fastställas årligen och därutöver revideras vid större förändringar av kommunkoncernens förutsättningar. Innan bolagets styrelse fattar beslut om en ny policy skall den tillställas finansenheten för yttrande. Koncernstyrelsen skall härutöver godkänna dotterbolagens finanspolicier. De av staden helägda dotterbolagen lyder under stadens finanspolicy.

Kommunkoncernens finanspolicy sätter ramarna för hur finansenheten skall agera på den externa marknaden. Finansenhetens arbete regleras mer detaljerat i stadens finanspolicy. I en bilaga till stadens finanspolicy (bilaga 1) fastställs limiter och mandat för finansenhetens verksamhet.

1.5 Principer för upplåning

Kommunfullmäktige fastställer rambelopp för kommunkoncernens totala upplåningsbehov. Inom dessa ramar fastställer kommunstyrelsen limiter för finansenheten för total extern upplåning (i bilaga 1). Limiterna skall fastställas med utgångspunkt i beslutade investeringar för staden samt planerade investeringar för bolagen.

Upplåning får bara genomföras för att täcka finansierings- eller refinansieringsbehov i någon av kommunkoncernens verksamheter. Upplåning för känt kapitalbehov skall kunna göras innan kapitalet behövs i verksamheten. Kommunstyrelsen skall i bilaga 1 fastställa hur stor denna upplåning får vara i förhållande till kommunkoncernens likviditetsprognos.

Nya upplåningsformer för finansenheten skall gå genom processen för nya upplåningsformer innan genomförande. Processen säkerställer att nya upplåningsformer kan hanteras i systemen, redovisningsmässigt och värderingsmässigt.

All upplåning i annan valuta än SEK skall kurssäkras.

1.6 Principer för placeringar

1.6.1 Likvida medel

Likvida medel skall användas till att:

- 1) täcka likviditetsbehov i någon del av kommunkoncernen.
- 2) betala av på kommunkoncernens externa lån, såvida detta inte leder till ökade kostnader för kommunkoncernen.
- 3) placeras externt, i första hand genom durationsmatchning¹ av kommunkoncernens skuldportfölj eller mot kommunkoncernens prognostiserade kapitalbehov.

---

¹ Matchning av genomsnittlig räntebindningstid för skuld- och tillgångsportföljerna.

1.6.2 Extern utlåning

Kommunkoncernens externa utlåning ingår i kommunkoncernens externa tillgångsportfölj vilken skall matchas mot kommunkoncernens externa skuldportfölj.

1.6.3 Tillgångsförvaltning

Nya placeringsformer för finansenheten skall gå igenom processen för nya placeringsformer innan genomförande. Processen säkerställer att nya placeringsformer kan hanteras i systemen, redovisningsmässigt och värderingsmässigt.

Alla placeringar i annan valuta än SEK skall kurssäkras.

1.6.4 Etiska regler

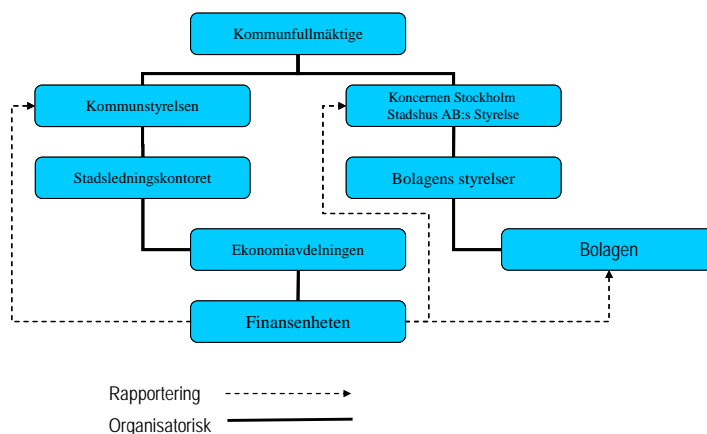
Vid placeringar skall det etiska perspektivet beaktas samt hänsyn tas till internationella konventioner avseende mänskliga rättigheter. Placeringar skall undvikas i tillgångar baserade på en verksamhet som uppenbarligen eller på förekommen anledning, bedöms vara oetiska eller i något avseende bryter mot de internationella konventionerna för mänskliga rättigheter.

1.7 Principer för försäkringsverksamhet

Särskilda placeringsregler gäller för all försäkringsverksamhet i kommunkoncernen, vilka regleras i en särskild placeringspolicy.

2 Ansvarsfördelning

Stadens ansvarsfördelning fastställs i delegationsordningen samt i stadens finanspolicy. Bolagens ansvarsfördelning fastställs i bolagens policies. Kommunkoncernens finanspolicy är överordnad delegationsordningen, i de fall policyn inte specificerar ansvarsfördelningen gäller delegationsordningen, stadens och bolagens finanspolicies.

2.1 Kommunfullmäktiges ansvar

- Att fastställa kommunkoncernens finanspolicy.
- Att fastställa långsiktig ränterisk för kommunkoncernen (normalduration) och det intervall inom vilket bolagens och stadens ränterisk skall fastställas.
- Att fastställa ram för total upplåning på den externa marknaden.
- Att fastställa stadens totala ram för utlåning och borgensteckning till bolagen.
- Att uppdraga åt Kommunstyrelsen att besluta om limiter för finansenhetens externa upplåning.

2.2 Kommunstyrelsens ansvar

- Att fastställa stadens finanspolicy.
- Att inom den av Kommunfullmäktige beslutade ramen, besluta om limiter för utlåning till bolagen, såväl varje enskilt bolag som total utlåning till samtliga bolag.
- Att inom den av Kommunfullmäktige beslutade ramen, besluta om limiter för finansenhetens externa upplåning.

BILAGA 10:4

- Att besluta om limiter för externa placeringar.
- Att fastställa risklimiter för samtliga risker i stadens finanspolicy i bilaga 1.

3 Risk

3.1 Finansieringsrisk

3.1.1 Principer för hantering av refinansieringsrisk

Kommunkoncernens externa skuld skall vara strukturerad på ett sådant sätt att låneförfallen sprids över tiden. Kommunstyrelsen skall fastställa hur stor andel av den befintliga skulden som skall tillåtas förfalla under någon enskild period. Limiten fastställs i bilaga 1.

3.1.2 Principer för hantering av finansieringsrisk

Kommunstyrelsen skall fastställa hur finansieringsberedskapen skall upprätthållas via säkra finansieringskällor. Finansieringsbehovet fastställs genom framtagandet av en långsiktig finansieringsprognos för kommunkoncernen där politiska beslut ligger till grund. Finansieringsberedskapen definieras som andel av lånefinansieringsprognosen, en limit för lägsta finansieringsberedskap fastställs i bilaga 1.

3.2 Likviditetsrisk

3.2.1 Definition av likvida medel

Likvida medel innefattar följande:

Kassa och bank.

Noterade finansiella tillgångar som kan omsättas inom 3 dagar.

Bekräftade, ej utnyttjade kreditfaciliteter.

3.2.2 Principer för hantering av likviditetsrisk

Kommunstyrelsen skall fastställa hur stor kommunkoncernens likviditetsberedskap minst måste vara, uttryckt som tillgängliga likvida medel i procent av kommunkoncernens likviditetsprognos på kort sikt. Limiten fastställs i bilaga 1.

3.3 Valutarisk

3.3.1 Principer för hantering av valutarisk

Kommunkoncernen skall ej ha någon exponering i valutarisk. Kommunstyrelsen skall med denna utgångspunkt fastställa limiter för valutariskexponeringen och specificera dessa i bilaga 1.

Valutaterminer och valutaswappar skall användas för att säkra flöden i andra valutor än SEK.

3.4 Ränterisk

3.4.1 Principer för hantering av ränterisk

För kommunkoncernen skall ränterisken, i form av en normalduration², fastställas av Kommunfullmäktige årligen eller revideras vid större förändringar av kommunkoncernens förutsättningar. När kommunkoncernen är nettoskulddagare skall denna uttryckas som ett mål för durationen i skuldportföljen, i det fall kommunkoncernen är nettoplacerare skall normaldurationen uttryckas som ett mål för durationen i tillgångsportföljen. Därutöver skall ett intervall fastställas, inom vilket avvikelser från normaldurationen är tillåtna.

Principen för ränteriskhanteringen för koncernen är att, i det fall kommunkoncernen är nettoskulddagare och måldurationen sätts på skuldportföljen, matcha durationen i tillgångsportföljen mot durationen i skuldportföljen. I det fall kommunkoncernen är nettoplacerare matchas skuldportföljens duration mot durationen i tillgångsportföljen.

Ränterisken hanteras i två separata portföljer, den långsiktiga (strategiska) bestående av in- och utlåning till staden, bolagskoncernen och den externa marknaden, samt den kortsiktiga (taktiska) bestående av positioner på den externa marknaden. Durationsmatchning mellan tillgångar och skulder skall ske i den strategiska portföljen. Resultaten i den strategiska och den taktiska portföljen skall mätas och följas upp separat. Limiter för kommunkoncernens, stadens och bolagens lång- respektive kortsiktiga ränterisk fastställs i bilaga 1.

Ränteförfallostrukturen på kommunkoncernens externa lån visar ränteförfallen inom förutbestämda tidsperioder. Limiter för ränteförfallostrukturen fastställs i bilaga 1.

---

² Duration är ett mått på (marknadsvärdesvägd) genomsnittlig räntebindningstid i en portfölj.

Dotterbolagen skall bidra till kommunkoncernens strategiska riskprocess genom information avseende bolagens verksamhetsförutsättningar i form av en känslighetsanalys av hur ökade räntekostnader påverkar finansnettot och en analys av nyckeltal som beskriver verksamheten.

Derivat instrument får användas i den strategiska portföljen i syfte att styra portföljernas duration mot normaldurationen och under förutsättning att maximal absolut förlust är känd på förhand. I den taktiska portföljen får derivatinstrument användas under förutsättning att maximal förlust är känd på förhand.

Nya instrument för finansenheter skall gå igenom processen för nya instrument innan genomförande. Processen säkerställer att nya instrument kan hanteras i systemen, redovisningsmässigt och värderingsmässigt.

3.5 Kreditrisk

Kreditexponeringen definieras som summan av exponeringen mot kreditrisk i placeringar och kreditrisken i derivat (motpartsrisk).

Exponeringen i placeringar definieras som placeringarnas nominella belopp+ upplupen ränta. Exponeringen i derivat definieras som derivatkontraktens sammanlagda marknadsvärde per motpart.

Kommunstyrelsen skall fastställa limiter för kreditexponering, per motpart och per ratingnivå. Limiterna fastställs i bilaga 1.

Lista över motparter skall finnas i finansenheters instruktioner.

Swap- och optionskontrakt får endast ingås efter ingånget internationellt swapavtal (ISDA).

3.6 Operativa risker

3.6.1 Syfte

Syftet med hanteringen av operativa risker är:

Att tillse att finansverksamheten bedrivs på ett kontrollerat sätt och att finansenheter vid varje tidpunkt har korrekt information om positioner och risker så att beslut kan fattas på korrekta grunder.

Att minimera förluster på grund av fel i processer, system eller på grund av bristande kontroll.

3.6.2 Riktlinjer för hantering av operativa risker

Det skall finnas en process för löpande identifiering, värdering och hantering av operativa risker inom finansverksamheten. Alla finansiella processer skall vara kartlagda och dokumenterade.

3.7 Riskkontroll

Det skall finnas en av finansenheter oberoende roll för riskkontroll som löpande skall följa upp risk och resultat i finansenheter utifrån kommunkoncernens och stadens finanspolicy. Rollen rapporterar direkt till Ekonomidirektören.

Regelbunden uppföljning av finansiella risker skall genomföras av Riskkontroll. Riskkontroll följer också upp hanteringen av operativa risker och säkerställer att denna är i överensstämmelse med gällande policy.

Överträdelser av ramar, limiter och mandat rapporteras till Kommunstyrelsen och koncernstyrelsen av den oberoende riskkontrollen.

Rapport	Utfärdare	Mottagare	Innehåll
Stadens likviditetsbehov	Redovisning	Finansenheten	Likviditetsbehov
Stadens kapitalbehov	Controlling	Finansenheten	Upplåningsbehov
Bolagens likviditetsbehov	Ekonomiavd inom bolagen	Finansenheten	Likviditetsbehov
Bolagens kapitalbehov	Ekonomiavd inom bolagen	Finansenheten	Upplåningsbehov
Resultatrapportering			Uppdelat på taktisk och strategisk portfölj
Resultatrapport	Risk controller Finansenheten ³	Ekonomiavd Stockholm Stad, Ekonomiavd Stadshus AB	Resultat to date Prognos resultat resten av året
Riskrapportering (månadsrapport)			Uppdelat i taktisk och strategisk portfölj
Finansieringsrisk	Risk controller Finansenheten ¹	Ekonomiutskottet, Koncernstyrelsen Stadshus AB	Skuldens förfallostruktur i förhållande till angivna limiter Lån med längre löptid än max tillåten löptid
Likviditetsrisk	Risk controller Finansenheten ¹	Ekonomiutskottet, Koncernstyrelsen Stadshus AB	Likviditetsreservens storlek i förhållande till angivna limiter
Valutarisk	Risk controller Finansenheten ¹	Ekonomiutskottet, Koncernstyrelsen Stadshus AB	Öppna positioner
Räntenetto	Risk controller Finansenheten ¹	Ekonomiutskottet, Koncernstyrelsen Stadshus AB	Prognostiserat räntenetto och känslighet
Ränterisk	Risk controller Finansenheten ¹	Ekonomiutskottet, Koncernstyrelsen Stadshus AB	Duration och limiter
Kreditrisk	Risk controller Finansenheten ¹	Ekonomiutskottet, Koncernstyrelsen Stadshus AB	Kreditexponering per motpart och kategori enligt definitioner i policy
Operativ risk	Risk controller Finansenheten ¹	Ekonomiutskottet, Koncernstyrelsen Stadshus AB	Realiserade operativa risker som orsakat större ⁴ förluster
Avvikelse rapport	Risk controller	Koncernstyrelsen Stadshus AB, Kommunstyrelsens ekonomiutskott (vid allvarliga avvikelser)	Avvikelser

³ Rapporterna tas fram av risk controller och presenteras av finanschefen

⁴ Definieras i stadens finanspolicy